

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni  
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones  
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis  
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

**Henricus, de Sancto Ignatio**

**Leodii, 1709**

Caput 100. Argumentum nonagesimum. Ex casibus, in quibus negandam  
vel differendam absolutionem, sapientissimi docent Cardinales, &  
Episcopi.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

cette est hic repetere: cum ex dictis ibidem manifeste constet, ea assertione nostram per omnina confirmari. Quemadmodum & per sapientissimas de poenitentia Regulas, eodem loco enarratas. Quas cum insignes Episcopi supra triginta comprobant, plurimumque collaudarint, Censura illa & Regula, apud Cordatos, & Sapientes, magni ponentes esse debent. Quia Ecclesiæ sententia hac in parte, post SS. Patres, ab Episcopis, & aliis qui primas in Ecclesiæ partes tenent, præ certis, addicere non oportet, ut demonstravimus c. 13. Vide interim ea, quæ pro demonstranda illius Censura æquitate diximus citato cap. 44.

## C A P U T C.

## Argumentum nonagesimum.

*Ex casibus, in quibus negandam vel differendam absolutionem, sapientissimi docenti Cardinales, & Episcopi.*

**m12** Eminentissimus namque Cardinalis Grimaldi, Archiepiscopus Aquensis, casus ordinarios, quibus Confessarii absolutionem vel diffire debent, vel negare, sequentes assignat: 1º. si penitens inimicitiam aliquam gerit, & ex animo non ignorat, suaque ex parte facere detrectat quod oportet ut cum inimico reconciliatur.

2º. quando penitens est in proxima peccati mortalis occasione, absolvendus non est, nisi iam defruerit, si possit. Si autem defrere nequeat, absolutione suspendenda est, donec sint emendationis signa, & fundamentum credendi, quod impetrerit abstinere à relapsu, secundum medelas facturas, quas Confessarius ipsi prescribet.

3º. neque illis impendenda est absolutione, qui alii peccanti præbent occasionem, nisi tam tolant, & quantum in ipsis est, remedium afferant malo, cui causam seu occasionem dederunt.

Tales sunt qui aperium forum aletorum, vel tenent Conventus (vulgò Assembldes) in quibus coniuncturant impictas, blasphemias, excessus, libertas immoderata, aut alia peccata.

Qui componunt, excludunt, aut dividunt præiosos libros, vel scripta, quibus contineant quæ sunt contra fidem, pudicitiam, vel bonus mores. Qui habent, faciunt aut vendunt picturas & imaginines lascivas, & quæ possunt ad peccatum incitare. Mulieres & pueræ, quæ finum nudant, postquam satis monite sunt de malo, quod in immoderato illo te vultu modo latet. Neque etiam danda est ipsis sacra Communio, dum in tali habitu accedunt.

**m13** Circa libros memorabilis est sententia Gerosolimæ in Dom. 4. Adventi: "Dico tres assertiones. Prima: si electi mihi liber Romantii de Rosa, qui elect unus, & valeret mille pecuniarum libras, comburerem cum potius, quam cum venderem ad publicandum feci est. Secunda: si scirem ipsum non egisse poenitentiam, non potius rogarem pro ipso, quam pro Juda. Et augmentum: tant hi, qui in malo eum legunt, poniam suam, si sit damnatus, vel in purgatorio. Tertia: si audi rem confessionem personæ, quæ eo uiceretur, præcicerem ei multa delerer, vel prorsus eum abiceret. Et sic de foetis picturis, quæ inflammant, vel factæ sunt pro amatoribus vel amatoribus frutis.

4º. dum penitens iniuste detinet bonum alienum, aut postquam intulit injuriam, vel detrimentum proximo, in bonis vel honore, non vult reuictare damnum & restituere, aut integrè, vel partim, prout facultas adest, satisfacere, neganda est ipsi absolutione.

5º. qui dediti sunt alicui professioni, vel arti,

quam experientia didicerunt sibi moraliter impossibile esse exercere, absque offensa Dei, absolutione donandi non sunt, nisi eam se deserturos pollicentur.

6º. differenda est absolutione iis qui consuetudine peccati alieius mortalis implicati sunt, donec in ipsis videantur signa emendationis.

7º. deneganda est etiam absolutione peccatoribus publicis. Item iis qui scandalum publicum derunt, donec publice etiam satisfecerint, & scandalum, quantum in ipsis est, fufulerint.

8º. Confessarii absolvere non debent eos, nec confessionem audire, quorum peccatorum fuerunt participes, seu complices.

9º. non est danda absolutione ignorantibus principiis fidei nostra principia, Orationem Dominicam, Salutationem Angelicam, præcepta Dei & Ecclesiæ, dum ignorantia illa denotat exiguum affectum ipsorum pro salute sua, aut dum adcedentes sunt, ut in ipso temporis articulo edocri nequeant.

10º. eos pariter recusat absolvere, qui ea ignorant, quæ necessariæ pro statu & condizione sua scirentur. Item eos qui munis statu & conditionis suæ fungi notabiliter negligunt. Super his autem debent Confessarii penitentes suos interrogare.

11º. chirurgi & Barbitoriores, qui barbam radunt Dominicis aut Febris diebus, in officinis suis, vel alibi, absolvendi non sunt, nisi spondeant se deinceps id non facturos; quemadmodum nec absolvendi sunt, qui ex consuetudine, & absque justitia necessitate, diebus Dominicis aut Febris ab Ecclesiæ praecrispi vacant operibus servilibus.

Si autem cogitas (inquit Eminentissimus Grimaldi ex S. Bonaventura in Confess. c. 4. de ufo clav.) quia tota die à multis Confessariis contrariis fieri videmus. Respondeo, tanto penus: Et qui hos Canones non servant, gravissime peccant.

Similiter Eminentissimi D. Cardinalis Le Camus, **m14** Episcopus Gratianopolitanus, casus nonnullos designavit, quibus differenda vel neganda sit absolutione.

"Primum" (inquit Confess. Synodal. tit. 6. a. 6. sc. 2.) "cum quorundam Confessariorum in danda præcipitatis absolutione, non expensâ ierò dispositione penitentium, nimis facilitas, præcipua causa sit. quod in impenitentia, hærent peccatores, & in præstina vita frequenter relabuntur: Iujungimus ipsis, ut studiose & fideliter executioni mandent Decretum Eminentissimi Cardinalis Grimaldi, Archiepiscopi Aquensis, pro Diœceti nostra receptione & probatum in Synodo celebrata Gratianopoli 17. Maii 1674. Item ut fervent præserpia, quæ tequantur, circa casus, in quibus differenda vel neganda absolutione est, quibus conscientiam illorum oneramus, ut in tremendo Dei judicio illorum rationem reddant."

Secundum: Confessarii, vi porestatis quam habent tam retinendi, quam remittendi peccata, absolutionem dare, differre, vel negare non debent, nisi iuxta regulas, & spiritum Ecclesiæ; neque sufficiunt leviter eos absolvendos, qui bus absolutione negata vel dilata fuerit ab alio: verum ad primum suum Confessarium eos remittent, nisi appareat evidenter, male eum officio suo functione fuisse. Non etiam absque magnis rationibus mutabunt penitentias à primis Confessariis impositas, & à penitentibus acceptatas: cum defruerre non debeant alii, quod alii edificant. Quare exhortamus Confessarios omnes, ut in his manus jungant, & alii alii sanctè respondeant."

Tertio, Confessarii absolvere non debent eos, qui sunt in confuetudine peccati, præcipue con-

Aaa

" cubinarios, usurarios, blasphemos, ebrios, nisi ratio sit credendi, quod se ab occasionibus peccati mortali proximis separaverint, & remedium dñs, quæ praescripta fuerant, adhibitis, conatus notabiles fecerint, ut è prava sua confusione tundine emergerent. Nec eos absolvent, qui præcipua fidei mysteria, & quorum cognitio ad salutem necessaria est, ignorant. Nec viros, qui sine Judice Ecclesiastici vel Saculari auctoritate suis uxoribus separati sunt. Nec eos, qui bona aliena detinent, nec pro sua facultate volunt integrè aut partim restituere. Nec eos, qui satisfactiones sibi impositas implere renunt: qui legata pia, quibus onerati sunt, solvere detrectant: qui in detrimentum tertii coram Justicie dederunt tellimonium, nec dannum, cum possent, refarcierunt: qui gerunt iniurias, & ne in mortis quidem articulo reconciliari volunt: qui non cessant dies Dominicos & Festos labore vetito profanare: qui postquam moniti fuerunt, negligunt curare, ut proles & domestici ad Catechismos veniant, ubi de rebus ad salutem necessariis instruantur. Nec mulieres absolvantur, quæ ad pompam, magnificientiam, & supra conditionem suam se vestiunt, quævis viris suis expensas creant, excedentes modum, & bonis illorum non respondentes: quæ confuetudinem habent sancidi faciem, aut siuim nudant, vel humeros cùm immunditia, ac impudentia, quam Gentiles honesti erubescunt. Sine absolutione etiam dimittunt omnes, in quibus non videbunt signa veri & supernaturalis doloris; item sinceri ac fortis propositi abscondendi à peccatis, & solidam penitentiam faciendo.

Quarto, quod attinet ad peccatores publicos, & eos qui frequenter in eadem peccata mortalia labuntur, non eos absolvent, extra mortis periculum, nisi coram emendationem, & penitentiam medicinalem, quæ illis imposita fuerat, implerant viderint. Quod si penitentes se sistere neglexerint, non est quod Confessarii se turbent: quippe qui fecerint quod potuerit, ut eos ad redeundum disponerent; sed fatis ipsi, Deum pro iis orare, ut gratiam agnoscendi, & convertendi se, ipsis impetratur.

Quintus, si quis deprehendatur in occazione

proxima Deum offendendi, cogent cum hanc deferere. Quod si id absque sui, aut alieni honoris detrimento facere non possit, prudenter dispiciunt, tum ne exterioris manifestetur peccatum penitentia: tum ne profanetur Sacramentum, administrando illud indignis.

Sexto, si penitentes confiteantur, injuriam se aliquam intulisse Confessario, ob quam ad restitutioinem teneantur; cùm aquam non sit fiducie, cum esse in causa propria, ad alium eos Confessarium remittet. Si vero fit eos audiendi necessitas, ita se geret, ut accufari non possit, quod suis commodis nimium addidit sit.

Septimo, cum status Ecclesiasticorum, statutis si perfectionis, illi absolvit non debent, quorum vita tota secularis est; qui dissolutius & liberius vivunt quam Laici; qui togam talarem non gestant nisi raro; & cùm beneficium habent, quæ pauperum sunt, criminose consu-

mus.

Illusterrimus D. de Grignan, Archiepiscopus

Arelatensis, in Decreto edito anno 1676. differenda est (inquit) absolutio illis qui implicata sunt

confuetudini alienus peccati, donec videantur in il-

lis signa emendationis.

¶ 16. Illusterrimus D. Joannes Neercaselius, Episco-

pus Gafforiensis, per federatas Belgij Provincias

Vicarius Apostolicus, in Decreto quo Jubilium

Innocentii XI. anno 1677. promulgavit,

Sacerdotibus omnibus injungit, ut in concepcionibus suis populum doceant, quod inter alios causas quos ibi designat, in quibus Sacerdotes abolutionem concedere non possunt, illos absolvere non possint, qui semper eadem peccata mortalia continentur, & semper in eadem, aut similia relabuntur. Et quod illis cedat in salutem, magnamque utilitatem, quod ipsi absolvatur differat, & interea prescribant aliqua remedia, ad illorum radicatam confuetudinem, & mortales affectus extirpare. Quod Decretem cum quidam Missionarius Jesuita promulgare tenuerit, Roman Episcopus transmisit, ubi summo per laudatum fuit.

Illusterrimus D. Pavillonius, Episcopus Alemanus, in suis Instrutionibus de Sacram. Poenitentiæ quinque casus ponit, in quibus differenda est, aut neganda absolute. Quintus est, quando penitentis est in confuetudine peccati mortali, & non corrigit vitam suam. Deinde querit: si Confessarius videat penitentem, cui difficit absolucionem, in decurzu sue penitentie non tam sapit ac ante relabis in suum peccatum confuetudinis, & diminuere de peccatorum numero, quomodo erga illum se debet gerere Confessarius? Ad hoc responder: Confessario hic opus est magna discretione: cum periculum sit absolutionem dare illi qui sepe corrige incipit; at relatis adhuc sapit in peccatum suum. Relapsus enim illi in peccata mortalia, licet minus frequenter, evincunt penitentem illum necum vere & perfectè esse sanatum, sicut nemo dictum illum non amplius esse epilepticum, seu morte ducum, vel morbo fontico labore: qua non recidit in epilepsiam nisi semel in mente, ubi tanquam ante bis terre in illum incudat singuli septimanis. Et Parvus semper computaverunt inter falsar penitentias, peccatorum illorum penitentias, qui in sua penitentia decurvi relaberant in peccata, de quibus se accusaverunt. Irritor est, non penitentis qui adhuc agit quod penitit. Illi ergo Confessarius ob oculos ponere debet illa filii Dei verba Joan. 8. "Vade, & iam amplius noli pecare." & illos amovere ut labore maiori cura & sollicitudine pro acquirenda veri & perfectæ sanitatis. Illos autem alio modo tradat, non ei ipsi exhibere charitatis officium, nec sequi prædictum Spiritum Dei.

Illusterrimus D. Antonius Godaeus, Episcopus Vencensis, Instruc. Synodal. tit. de Sacram. Poenit. Quantum ad peccatores... qui continuo in eadem relabuntur criminis, illis Confessari non absolvant, nisi postquam viderint eorum emendationem, & adimplerent penitentiam ipsi imputatam, extra necessitatibus casum.

Episcopus Agenensis in lib. cuius titulus: Les devoirs des Chrétiens, p. 4. instruc. 12. querit: illi qui male capiunt, quod Confessarius ipsi diffidat absolucionem, ut illis libertat à confuetudine peccandi, habentem firmum propositum emendationis. Resp. Non. Oferunt enim continuo suo relapsu 1° quod non confiteantur nisi per confuetudinem 2° quod vere non soleant de peccato 3° quod nec timorem, nec amorem Dei habeant. 4° quod sint in periculo eternæ damnationis.

Episcopus Senensis (vulgo Sez) inter casus, quibus differenda est absolucione, docet, confuetudinis eam regulariter differendam esse.

Denique (pluribus omis) suprà laudatis cop. sentientis Illusterrimus D. Episcopus tunc Ruremonensis, modo Antwerpensis, in Decreto de administrat. Poenit. Sacram. de die 8. Aprilis 1700. Confessariis injungit, ut penitentes exactius examinent circa scitu necessaria, ac peccata facta & officia. Ne quocumque prætestu, hominum præcipue fidei mysteria ignorantes absolvant, præcipue dum ignorantia orta est ex incuria sa-

utis, vel ita hebetes sunt, ut instrui tantillo tempore non valcent. Minimè itidem absolvant in occasione proxima manentes, quam postulant & debent relinquere, & conseqüenter scandalosos, non reparantes scandala. Confutudinarios minime absolvant. Qui quotannis in Kewelaer confluunt, iūdicii onus peccatis mortalibus, eos non absolvant; sed instruant tales poenitentes, ut petant primò per Christi meritā, & intercessio nē B. V. M. cordis conversionem. Et ne unus sit adficans, & alter defluens, nullus poenitentem iusta de causa ab alio dimisum absolvet.

## CAPUT CI.

## Argumentum nonagesimum primum.

Ab autoritate Cardinalium, pietate & eruditione insignium.

<sup>1121</sup> A Stertonem quippe nostram tradunt (præter Eminentissimos DD. Grimaldum, Le Camus, & Forbinum, cap. præcedenti relatos, præter Eminentissimos quoque Bellarminum, Baronium, Fredericum Borromaeum, Cardinalem ab Harrach, Bona, & alios relatos cap. 11.) Galpus, Cardinalis Cepagna, Innocentius XII. in Urbe Vicarius, dum in Epist. Pastorali, iussu Suæ Sanctitatis anno 1700. Confessarii Districtus Romani scripta, pro regula administrandi Poenitentia Sacramentum præscribit Instructiones S. Caroli Borromei; sicut & Cardinales Aguirius & Denhoffus, quorum testimonia formidissima habes suprà c. 41. §. 12. Porro Aguirius, citatis aduersus laplos, & relaplos, statim absolví volentes, Patribus antiquis: *Quidopus est* (inquit) *ad antiquos Patres recurvare in re adeo manifestia omnibus, iis penitentibus, & Sacerdotibus, qui stupore quodam, aut ignorantia extrema non amiserint communem sensum?* Sanè docetissimus & præfissimus Cardinalis Bellarminus Separando id grande malum nostrorum temporum deplorat, & conc. 9 in Domini 4: Advent. ait: *Quād multi venient* (ad confitendum) *"ouisti* " *peccatis, in quæ jam millies ceciderunt. Et* " *veniunt pridie, vel ipso die summae celebritatis. Et statim* " *(ejusmodi, eleemosynarum, orationum, ac penitentiarum operum cordis & corporis dispositione premijs)* *"volunt expediti"* (id ejus solvi, & ad Communionem miti) *"quasi hoc* " *negotium est ludus puerorum. Nonne hi* " *Deum non placere, sed irridere voluisse videntur?* Et tamen cum adeo multi peccatis onus veniant ad confitendum, in quæ jam millies ceciderunt (ut refutam verba Bellarminii) quād pauci sunt, quibus per aliquos bedomadas, in dī & dies paucos, differtur absolvī? Quād rari forsitan, quibus non statim indulgetur Communio? Quād pote nulli, qui adiuto novo eo sacrilegio, non redant ad votum? Ad quem ut non redeant, multis antè dictis scipios repurgare debent per poenitentiam, precationem, eleemosynam, & occupationem in spiritualibus, ut docet Chrysostomus apud ipsum. Id ipsum latè prosequitur excusū 2. & 3.

<sup>1122</sup> Denhoffus verò præter ea quæ cap. 41. ex ipso exhibuimus, §. 3. infigne doloris supernaturalis plenæque conversionis argumentum esse dicit, si confit peccatorē generoso animo operam dare, ut peccati vincula disrupta, sequē in libertatem aderat. Etiamē cùm gratia plena conversionis non sit otiosa, si non appearat iste principalis effectus ipsius, omnino concludendum esse dicit, vel ejusmodi gratiam peccatori nondum adesse (ipsumque proinde ad absolutionem dispositum secundum esse) ideoque monendum ut eam à Deo

Tom. III.

enixè petat. Vel certè signum esse, quod gratia auxilio plenè nondum consentiat. Quidquid verò horum fuerit, certum est affectum doloris in ipso nondum esse sufficientem.

Idē etiam in respons. ad objectionem duodecimam, diximus (inquit) *non uno loco, raram esse in his qui identidem relabuntur veram poenitentiam, plenam utique. Paragrapho verò 11. exploratum esse dicit, solum ipsius confessantis de suo dolore, & anima proposito testimonium non esse falso ad ipsum absolvendum: quoniam cum ipse accusator sit, idemque reus, testimonium ejus in propria causa suspectum haberi debet, si Sacerdos, qui fungitur officio Judicis, aliunde sufficientibus indicis appareat, rem seculi habere; vel certe de veritate multum dubitet. Quod postquam probavit ex eo quod plerique poenitentes necciant requisita ad verum sufficientemque dolorum, plerique eum illum se habere putent, fallentes semetipsos. Probat insuper ex eo quod neque eidem, velut agroto, qui recipienda sanitatis causâ ad animorum Medicum accedit, penitus credendum. Quid, obsecro, censendum est de iudicio Medici, qui ex sententia ipsius agri existimat abesse febrim, dum secundum artis præcepta apparetur signa contraria? Est enim artis sua persim patibimus, qui, contra leges à Patribus tradidit, & senioris consiliis Authoribus collectas, credit verbis confessantis, qui se à vitorum febre liberum pronuntiat; quamquam ex ipsa confessione desegi possit, animum ejus sub male cupiditatis imperio detineri?*

Vos ergo judicate, eos qui vobis confessurū deli-<sup>1123</sup> ga, tamēt̄ voce aliud adscēntur, carere vero dolore, si ad confessionem accedunt cum quadam elati animi orientatione, quasi parati ad insultandum Ministru Jeſu Christi, animi impatiētiā & indignationē præ se ferentes, quibus qui piam interrogantur, quo anima ipsorum statu dignosci queat. 2°. si peccata sua recitent, ac si facta quedam committant & adiaphora denarrarent, magis ad memoriam exonerandam, quam ad sublevandam conscientiam. 3°. si visita sua confitendo, culpam in alium devolvant; & ubi se accusare debent, identidem excusare fudent. 4°. quando competerint eos, de industria crimen aliquod celare voluisse, quod sola Confessarii investigant, cura detectum falfi sint. 5°. si relatiēt̄ adversus opera penitentie, modo suprà demonstrato ritè per agenda. 6°. si nolint amplecti quæ, ad evitandam relabendi periculum, jure addibendā: nam, ut dicitur, qui non vult media, nec finem velle censem. 7°. si de eorum sint grege, qui studio sibi querunt Sacerdoties inducōs, aut indulgentes; qui libros volvunt & revolvunt, docēt̄ inveniant Authorēm quæcumq; suis faventem affectibus: in hoc similes agros, qui Medicos querent, vel minus peritus, vel sanè tales, qui artem profiteruntur omne morborum genus malignatius curandi. Possunt etiam comparari clientibus quendam fodiāe conscientia, quos nulla cura tangat de justitia cause, quam coram Jūdice liceat versant; satis sibi prospectum est rati. Siquis vel è vivio Castigandus dicat bono jure nisi; esti justitiā penitus desituantur.

De corum verò sufficienti dolore merito dubitari, qui facile & citè relabuntur, fatis declaravit suprà, cùm dixit, raram in ipsis esse veram poenitentiam. Idem §. 9. censet de dolore confutudinariorum, qui ad confessionem sese non præparaverunt precibus, humilibus ac pīs operibus, & tandem repetitis actibus virtutum, vitiis dominantiibus adversantium, ut notabiliter sint emendati.

## CAPUT CII.

## Argumentum nonagesimum secundum.

Ab autoritate Concilii Provincialis Pragensis

Aaa 2